

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 14310/2024
03.07.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Голубовић, адвокат из ..., против тужених „Ringier Srbija“ д.о.о. Београд – Стари Град, ББ и ВВ, обојице из ..., чији је заједнички пуномоћник Немања Алексић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду ГжЗ 54/23 од 22.02.2024. године, у седници одржаној 03.07.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду ГжЗ 54/23 од 22.02.2024. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужених за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду ГжЗ 54/23 од 22.02.2024. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Београду ПЗ 64/22 од 24.11.2022. године у делу ставова I којим није дозвољено преиначење тужбе учињено на рочишту одржаном 07.06.2022. године; II којим је одбијен као неоснован тужбени захтев да се тужени солидарно обавезу да тужиоцу надокнаде нематеријалну штету због претрпљених душевних болова услед повреде части и угледа од 50.000,00 динара са законском затезном каматом од доношења пресуде до исплате; III којим је одбијен тужбени захтев да се обавезе друготужени ББ да без одлагања, без коментара и о свом трошку објави пресуду, у интегралном облику, најкасније у другом наредном броју дневног листа „Блиц“, а ако то не учини пресуду може објавити тужилац у другом дневном листу, по свом избору, са правом регреса према друготуженом; IV којим је тужилац обавезан да туженима на име парничних трошкова солидарно исплати 210.300,00 динара са законском затезном каматом од наступања услова за извршење до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП која је учињена у другостепеном поступку, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Тужени су поднели одговор на ревизију.

Ревизија је дозвољена на основу одредбе члана 126. став 1. Закона о јавном информисању и медијима („Службени гласник РС“ бр. 83/2014 ... 12/2016) који се примењује на спорни однос, па је Врховни суд испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23) и оценио да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а наводима ревизије се не конкретизује релативно битна повреда одредаба парничног поступка која је учињена у поступку пред другостепеним судом и могла би бити од утицаја на законитост и правилност пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, првотужени „Ringier Srbija“ д.о.о. Београд је оснивач, а друготужени ББ одговорни уредник дневног листа „Блиц“. Дана ...2019. године на насловној страни тог листа објављен је чланак новинара – аутора, трећетуженог ВВ, под насловом „Скандал – АА људи делили слике голе жене по суду – лажно тврдили да је то ГГ“. У чланку се извештавало о околностима везаним за вођење кривичног поступка који се водио против тужиоца, председника Општине ..., за кривично дело полно узнемиравање и недозвољене полне радње, у коме је оштећена била запослена у Општини ГГ. Тужилац је потврдио да је осуђен за кривично дело полно злостављање и одслужио казну затвора, али да у време објављивања спорног новинског чланка пресуда још увек није била донета. У наслову текста употребљен је термин „АА људи“, а у тексту термин „АА присталице“ и тужилац означава као „напасник“. Суштина извештавања је да је тужилац пре суђења окупио људе који су делили фотографију женске особе без лица у доњем вешу и тврдили да је у питању оштећена ГГ. На првој фотографији на страни 10. спорног издања новина приказана је особа која је делила фотографије новинарима испред улазних врата суда. Суђење је било отворено за јавност. У тексту је написано да су на претрес дошле и „друге жртве“, што је тачно, јер су жене које су такође поднеле кривичне пријаве за полно узнемиравање биле позване ради сведочења.

Нижестепени судови налазе да начином извештавања о околностима везаним за вођење кривичног поступка против јавног функционера, у коме му је на терет стављено кривично дело против полне слободе запослених чији је био руководилац и за исход имао осуђујућу пресуду, није подобан да повреди част и углед тужиоца. Одлуку о неоснованости постављеног тужбеног захтева за накнаду штете судови заснивају на члану 10. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, којим је гарантовано право на слободу изражавања, те на одредбама чланова 2., 5., 8., 9., 79. у вези члана 190., као и члана 73. Закона о јавном информисању и медијима.

Употребљени термини „АА људи“ и „АА присталице“, означавају људе који подржавају тужиоца, а тужилац је био дужан да трпи изношење критика чији је циљ побољшање рада носилаца јавних функција и указивање на проблеме у том раду. Употребљени термин „жртва“ означава особу која неоправдано испашта, па не представља противправну радњу везану за јавно информисање, код утврђења су у

време писања спорног текста жене које су дошле у суд у сврху сведочења поднеле кривичне пријаве против тужиоца, теретећи га за истородна кривична дела. Термин „напасник“ не представља чињеничну тврдњу, већ вредносни суд, имајући у виду целокупни догађај о коме је јавност извештавана. Судови су становишта да су у конкретном случају коришћени термини и вредносни суд имали чињеничну подлогу, па интерес јавности да буде информисана претеже над интересом тужиоца за заштиту права личности досудом новчане накнаде на име душевних болова које је претрпео као последицу објављивања чланка.

По оцени Врховног суда, побијаном пресудом су правилно оцењени као неосновани жалбени наводи о погрешној примени материјалног права.

Према Закону о јавном информисању и медијима („Службени гласник РС“ бр. 83/2014, 58/2015, 12/2016) који се примењује на спорни однос, јавно информисање је слободно и не подлеже цензури (члан 4. став 1.); свако има право да истинито, потпуно и благовремено буде обавештен о питањима од јавног значаја и средства јавног обавештавања су дужна да то право поштују (члан 5. став 2.); изабран, постављен, односно именован носилац јавне и политичке функције дужан је да трпи изношење критичких мишљења, која се односе на резултате његовог рада, односно политику коју спроводи, а у вези је са обављањем његове функције без обзира на то да ли се осећа лично повређеним изношењем тих мишљења (члан 8.).

У конкретном случају, спорни чланак извештавао је о догађајима пре заказаног суђења у кривичном поступку који се водио против тужиоца, а коме су присуствовали новинари јер је суђење било отворено за јавност. Јавност је имала право на информисаност, пошто је кривични поступак вођен по пријави запосленог у општини чији је тужилац био председник, а тужилац терећен за кривично дело против полне слободе. Чињенични искази употребљени у чланку су према утврђењу суда тачни, а вредносно мишљење „напасник“ у корелацији је са контекстом догађаја о коме је јавност извештавана.

Правилан је закључак другостепеног суда да спорни чланак представља информацију везану за ток суђења тужиоцу као окривљеном за кривично дело полно узнемиравање извршено у вези са вршењем политичке функције, а не и тврдњу да је тужилац извршилац кривичног дела, па када су употребљени термини и вредносни суд имали чињеничну потпору, такво изношење их чини допуштеним.

По оцени Врховног суда, имајући у виду тему која је обрађивана и исказани степен новинарске пажње, избор наслова и објављених фотографија које су усмерене на пажњу просечног читаоца, као и значаја обавештавања јавности о начину вршења јавних функција, правилни су разлози на којима је заснована другостепена пресуда. Тужиоцу, као функционеру не припада право на судску заштиту досудом новчане накнаде, пошто је јавност имала право да буде информисана о начину обављања ове јавне функције, оштећено лице је била запослена у том органу локалне самоуправе, а начин обавештавања јавности био је адекватан догађају о ком је писано.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Наводи одговора на ревизију нису били потребни за доношење одлуке овог суда, па је на основу одредби чланова 165. став 1. и 154. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**